

Meryl Streep is speels vulgair en beschermend tegelijk

Meryl Streep speelt 'Mother Courage' in het New Yorkse Central Park. De anti-oorlogsvoorstelling is rommelig, maar de kaarten zijn gratis. „Niemand durft voor te dringen.”

Door onze correspondent
FREEK STAPS

NEW YORK, 28 AUG. Dat was nu eens een aardig verjaarscadeau, vond Ron Schaumburgs vrouw. Om één uur 's nachts naar het theater om uren in de rij te staan voor een gratis kaartje. In het New Yorkse Central Park staan meer dan vierhonderd anderen in hun nek te hijgen, stuk voor stuk ook jagend op dat toegangsbewijs voor een avondje Meryl Streep. Ron Schaumburg: „Iedereen is erg respectvol. Niemand duwt of trekt en je moet dood willen om te durven voordringen.”

De 53-jarige redacteur bij een farmaceutische uitgeverij vormt met zijn vrouw de kop van de rij. De enigen die eerder dan hij een kaartje krijgen zijn de 65-plussers in de 'senior citizens'-rij en de ene man die in een rolstoel de gehandicaptenrij vormt. Schaumburg heeft matjes mee om op te liggen, een slaapzak om warm te blijven, zaklampen en een regenpak. Een

Meryl Streep en Kevin Kline in 'Mother Courage' (Foto AP)

bezorg-Mexicaan komt aanfietsen. Wie had er gebeld voor een broodje ei en verse jus?

Dit jaar bestaat het 'Shakespeare in the Park'-festival vijftig jaar en de rijen die zich elke nacht en dag door het park krullen zijn langer dan ooit. De kaartjes zijn gratis, maar wie het wachten liever uitsteedt en via internet een studentvoor-in-de-rij inhuurt, betaalt tot 75 dollar (59 euro) per stuk.

Het thema is dit jaar oorlog. De zomer begon met *Macbeth*, nu is er Bertold Brechts stuk dat in de VS bekend staat als *'Mother Courage*

and her children'. De oorlogsaanklacht uit 1939 speelt in een Europa dat begin zeventiende eeuw verscheurd werd door de Dertigjarige Oorlog. Om het maar zelden in de VS opgevoerde stuk toegankelijker te maken maakte Amerika's meest gevierde toneelschrijver en scenarist Tony Kushner (*Angels in America*, *Munich*) een tekst die lossier is van toon. „In het origineel zijn de grappen amusant”, zegt Kushner in *The New York Times*. „Ik heb ze meer ha-ha-grappig gemaakt.” Het publiek gaat er dankbaar in mee en laat er geen misver-

stand over bestaan wanneer de verwijzingen naar de nu al driejarige oorlog in Irak luid en duidelijk doorkomen.

„Hij voert oorlog om winst te maken”, wordt over de toenmalige Zweedse koning Gustaaf II Adolf gezegd. „Dus dan is het logisch.” Het publiek denkt 'Bush' en 'olie' en gniffelt. „Zege of nederlaag. Dat hangt maar net af van je perspectief.” Cynisch gelach. „Vrijheid is kostbaar”, zegt de door Kevin Kline gespeelde kok dan nog. „Vooral als je het naar andere landen wil exporteren.” Applaus en gejuich.

Het is de zomer van Streep. De 57-jarige is te horen als insectenkoningin in de animatiefilm *Ant*

bully, zingt in *A prairie home companion* en is de baas der bazinnen in modeland in *The devil wears Prada*. In *Mother Courage* speelt ze een moeder voor wie de scheidslijn tussen commercie en oorlogsvoering niet helder is. De moeder trekt met haar drie kinderen achter de frontlijnen aan, verkoopt soep en zo nu en dan een schone sok. Ze exploiteert de oorlog, maar wordt zelf hoe langer hoe meer slachtoffer van haar zelfgecreëerde omstandigheden. Ze verliest haar kinderen aan de oorlog maar beweert haar streven naar omzet.

Streep doet in en om haar huifkar verwoedde pogingen het alles-behalve opbeurende stuk in haar eentje te dragen. Ze zingt de balla-

des vol overgave, zet stevig aan om de vlakke kok Kline van het lijf te houden, is speels vulgair om soldaten tot uitgaven te verleiden en is beschermend en beledigend tegelijk als moeder van haar drie stervende kinderen.

Haar gemoedswisselingen wisselend elkaar pijlsnel af, waardoor het rommelige beeld maar niet verdwijnt. De omstandigheden werken ook niet mee. Is een cast van 24 man te groot voor dit stuk? Leiden overvliegende New Yorkse helikopters met zoeklichten te zeer af? Vanwaar de jeep op het toneel en het geluid van machinegeweren in een zeventiende-eeuws decor? En waarom plukt Streep eindeloos aan haar officierspet?

Mother Courage wordt verdeeld ontvangen. „Het is niet geweldig, om het vriendelijk te zeggen. Welke vitamines slikt Streep en waar haalt ze die?” (*The New York Times*). „Niet echt een grande finale, van Streeps zomer” (*Newsday*). „Haar optreden is een zootje” (*The Wall Street Journal*). Hoe dan ook, vindt de New Yorkse krant *The Sun*: „het stuk en de hordes op jacht naar een toegangsbewijs zijn onbetwistbaar een evenement.”

Shakespeare in the Park, Mother Courage and her children. T/m 3 sept. in Delacorte Theater, Central Park, New York. +1-212-5390-8750, www.publictheater.org.